

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työllänsiainsten lii-
senkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Ore., joka
iltaa The Western Workmen's Pub. Co:n
kustantamana.

TILAUSHINNAT YHDYSVALTOIHIN
1 vuosikerta \$1.00, puoli vuotta 60c
CANADAAN
1 vuosikerta \$1.25 puoli vuotta 75c
SUOMEEN
1 vuosikerta \$1.50, puoli vuotta 80c

ADDRESS:
TOVERITAR

BOX 99 ASTORIA, ORE.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE.)

Organ of the Finnish Working Women in
America. Published every Tuesday by The
Western Workmen's Publishing Co.

Advertising rates 50c per inch per insertion.
Huoneisto sijaitsee 10:n ja Duane ka-
tujen kulmassa. Puhelin 365.

Ilmoitushinta 50 senttiä tuumalta kerran.
Naimailmoituksista \$1.00 ensimmäiseltä tuu-
malta ja 50 senttiä jokaiselta seuraavalta luvusta.

SUBSCRIPTION RATES

IN THE UNITED STATES:

One year \$1.00, 6 months 60c

IN CANADA:

One year \$1.25, 6 months 75c

IN FOREIGN COUNTRIES:

One year \$1.50, 6 months 80c

Entered as second-class matter July 18th
1911, at the Post Office at Astoria, Oregon,
Under the Act of March 3rd, 1879.

TOIMITUS:

Selma Jokela-McCone

1669 E. 16th St., Portland, Ore.

Toverittaren tilaajaluettelo osottaa
seuraavaa:

Uusia	58
Uudistuksia	24
Katkennut	82

KIRJEENVAIHTAJAT

KIRJOTTAKAA UUDELLA OSOTTEFLLA!

Toverittaren toimitukselle lähe-
tettävät kirjeet tulee täst'edes lä-
hettää osotteella: 1669 E. 16th
St., Portland, Oregon.

Syy tähän osotteen muutokseen
on se, että Oregonin sosialisti-
puolueen valtiotoimisto on siir-
retty.

Syy valtiotoimiston siirtämi-
seen oli nykyisin vallitsevat le-
vottomat ajat, joten oli viisaam-
pi siirtää puolueen valtiotoimisto
kotiin, minne eivät kaikenlaiset
käytöt voi tulla juomaan puno-
maan. Eikä myöskään voida
saattaa puolueemme viraston
vaaraan jonkun ajattelematto-
man ja edesvastuuttoman henki-
lön tekojen takia.

LUOKKATAISTELU-
ALUEELTA

BIG LAKE, WASH.

Olemme jo tehneet pienet kylvöm-
me, jotta ei meillä "singelputti" työ-
miesten valmolla olekaan niin pal-
jon kuin suurfarmareilla, vaan mei-
dän on tyydyttävä vähempään, kun
ei meillä ole enemmää onnistusoi-
kutta, metsätaloutta kuin ollaan. Ku-
lemme vaan käänpäältä käämpälle, Pe-
runsaamamme saamme "kilinata" rap-
pusten viereen, missä kulloinkin ma-
tata maajamme sijaitsee.

Olen vähän ihmetellyt sitä, kun
viitsivät kirjoittani arvostella. Eihän
ole mitään koulusivistystä saanut.
Ei muuta kuin seitsemän päivää kler-
kokuina ja viisi vuotta olin lasten-
hoitajana kylällä pikku "flikkana" ol-
lessani. Kun käytiin yhdeksän vuot-
ta jouduttua pois köyhästä äitini ma-
jasta ja siitä asti olen tallustellut
ikä maailman kolkkoa polkua. Kym-
menkunta vuotta olen ollut palvelijana
työskennellen talvet lehmänave-
laassa ja kesät miesten rinnalla ulko-
tässä siellä Suomeensaassa. Jos o-
lette siellä raataneet samantlaisissa

työissä, niin tiedätte mlkäläisen ke-
hityksen olin saapi. Meillä pikatyö-
illä ei ollut aikaa edes omia vaat-
teitamme korjata muulloin kuin yöllä
ja ne meidän yöme, ne talviset
yötkin olivat niin hävyttömän lyhyet.
Kuusi tuntia talvella, viisi ja neljä
kesällä. Ja se piti riittää meille
sekä lepoajaksi että vaatteitamme
korjausajaksi. Ei se nuoruus-ikä-
kään ole kallelle kovin herttainen.
Me kyllä kokemuksen kautta opim-
me tuntemaan asemamme ja ne vel-
vollisuudet mitkä meillä työllänsiain-
kuuluu, jos meillä muuten on tilai-
suus yhtyä käsikädessä toimimaan,
vaikka emme kaikki työskenteleäkään
samoilla työaloilla.

Hauskaa kesää toivoisin kaikille
tämän lehden lukijalle ja erittäin-
kin toimittajalle. BERGIN MULJA.

TACOMA, WASH.

Onhan siitä viikkoja vierähtänyt,
kun olen tacomalaisen hommiesta
maininnut. Olen ollut vähän niin-
kuin odottavalla kannalla mitä kan-
sankäräjillä päätetään, siellä kun oli
kunnolla olla kahdella naisellakin edus-
tajana. Mutta saakos sitä vaan niin
oman mielensä mukaan juonitella?
Nämä Tacoman naiset ovat kovin
vaativaisia ja antavat mulstutuksia,
kun ei ole Tacoman kirjeitä. Sik-
sipä päätin nyt ilmoittaa tacomalai-
sten toimista. Muuten näin virka-
kauteni lopussa haluan lausua toi-
vumukseni, että tulevaisuudelle kirjeen-
vaihtajaksi valittaisiin oikein parhain
joukosta, minä kun en ole mikään
kynäniekka ja toiseksi en voi tule-
vaisuudessa paljon mukana toimia.

Juhlilla niillä tällä hommitaan koi-
ja naapurikyläläisiä varten. Ensін
juhliin kotona 30 p. kesäk., jolloin
näytellään "Kantopään lukutupa" ja
sitten 2 p. heinäk. on ompeluseuran
myyjäiset, joihin ovat Tacoman nai-
set valmistaneet myymistä kuusi kuu-
kautta täydellä höyryllä ja nyt jo
kuuluu tehtävään töitä kahdella vuo-
rolla ja valmistuksia myyjäisestemme
varalle. Siis ahkeruus homme! Ja
sitten tämän päälle hullataa.

Ja sitten Seattlessa pidetään ne
koko valtiota käsittävät kesäjuhlat
4 ja 5 p. heinäkuuta. Silloin nämä
tacomalaiset kuulemma tekevät oi-
kein joukkorynnäköön sinne. Viime
kokouksessa valittiin mies seattle-
laisten juhlatuomareiksi, että ei vaan
tacomalaiset loistaisi poissaoloillaan.
Niin juhliin nyt vaan oman mie-
lemme mukaan, sillä eihän sitä tiedä
näin sotaisena aikana milloin kapita-
listit juhlivat laularuokuihin tel-
dän maallisten tomujen kanssa.

AGLO.

WOODLAND, WASH.

Pikku Kalama.

Pitäisi taas piirtää joku sana kil-
reitten lomassa, vaikka ei tahdo edes
joutaa nensänsä niistämyään, kun pi-
tää kylviä ja kyntää, kun vihdoin-
kin kesä tulee.

Länsipiirin käräjät ne meni koko
sievästi. Ei talnut kukaan edes sel-
käänsä saada? Naistenlehti piti kul-
tenkin saada kuvempi sisältoiseksi,
perikaneetteja saa pistää ja jättää
pois sellaiset kirjoitukset, joista e-
nemmistö tykkää. Romaaneja ei saa
olla monta, palkkakuntakirjeet pitää
olla hyvin valittuja.

On tässä lehdesämme ollut kaikki
koko hyvää lukemista ja samalla
hauskaa, vaan siltä huolimatta tar-
vitsee toimittaja huhteita ja opetta-
mista, muuten kai ei hän oisikaan
nainen eikä hän muuten ymmärtäisi
mitä naiset enimmäin haluvat lukea
ja mistä ne parhaiten opimme. Sel-
ma-täti on saanut ilan suuren tuta-
vapiirin. En tiedä millä voimalla hän
meitä puoleensa vetää, mutta niin
se vaan on.

NÄITÄ AJATTELEVA.

No, pistetäänpäs taas perikaneetti.
Onko todellakka Toverittaren esitys
sitten eri piirien ja yhtiökokousten
ollut "kuivempi" kuin sitä ennen?
Ja onko siellä teidän kylälläne jä-
tetty lehden tilauksia uudistamatta
tämän "kuivuuden" takia? Haluaisin
tähän saada vastauksen teiltä ja
muiltakin.

Ei länsipiiri eikä yhtiökokous sin-
kaan velvoittanut toimittajan jättä-

mään pois julkaistavaksi kelpuvia
kirjoituksia. Mutta kokous tahtoi teh-
dä tietäväksi, että tämänkin lehden
toimituksella, kuten muittenkin leh-
tien toimituksilla, on valta korjata
kirjoituksia ja myöskin jättää julka-
sematta kokonaan mahdollomat ja
sellaiset, joissa ei kirjoittajan taholta
korjauksia suvaita. — Toim.

SAND COULEE, MONT.

Kuolema on käynyt vierailulla ky-
lässämme. Tällä kertaa se vel jou-
kostamme toveritar Fanni Kärjen.
Hän oli sairastanut jo kymmenen
kuukautta vuoteen omansa, ankaran
halvaustautia. Vainaja oli syntynyt
tällä Sand Couleessa, ollen hän kuol-
lessaan 23 vuotias. Lähinnä häntä jäi
suremaan puoliso ja kaksi pientä
lasta.

S. s. osaston ompeluseuralla oli
pienet ohjelma- ja myyjäisillat tou-
kok. 29 p. josta puhdas tulo oli \$24.

Kesän tulo ei näytä pitävän kiirei-
tä tänä vuonna, kun vielä touko-
kuun lopullakin sataa lunta talvaan
täydeltä. En tiedä mitä sitä tästä
edes syödään kun maanviljelijät ei-
vät voi tehdä kyivojään.

ANNA HILL,
(virallinen).

LEHIGH, MONT.

Pitipä taas lähstyä Toveritarta
tältäkin kylältä uutisten kanssa. Ke-
västä tai kesästä tervehdyksi ei voi
täältä lähettää, koskapa minin kylki
vielä huvittaa paremmin kuin au-
riongon paiste. Me kun ei olla vielä
auriongon hymyilyä tänä kesänä näh-
tykään sanottavasti — aina vain kyl-
mää sadetta ja tuulta, joten näyttää
luontokin nousseen sotajalalle.

Osastomme on kai jähmetyksissä,
kun ei tahdota enään saada kokouk-
sia pidettyä. Toivottavasti kesän tul-
le jäiset jäsenemme taas virkoi-
vat toimintaan.

Oli sentään ompeluseuralla myy-
jäiset viime kuun 28 p. jotka onnis-
tuivat tyydyttävästi oloihin verraten
ja kokouksessaan ompeluseura päätti
ellä vielä kesänkin yli, ettei mitään
leposentoa neulolle eikä pulkoille.
Kolmihenkinen komitea valittiin os-
tamaan tarpeita, joista saadaan al-
kan syksy-myyjäisiä varten valmistel-
lemaan uusia käsitöitä.

Sanna Kannasto kävi myöskin mel-
tä herättelemässä v. k. 29 p. ja piti
hän kaksi luentoa sanottuna päivä-
nä ajan vähyuden takia. Kunpa sai-
simme vain useamminkin kuulla
niinkin selvätajuisia puhujia, niin
olis se meille tällaisilla pienillä ky-
lillä suureksi hyödyksi ja opiski.

Ikävältä tuntuu kun ennestään
pieni suomalainen väestö vähenee
näin kevyällä, mikä minnekin lähtien.
Toivottavasti taas pian alkaa tulla
uutta voimaa takaisin.

Paljon lapsia on sairastelut tuh-
kuria ja muita pienempiä sairauksia.
Ei kuitenkaan ole ketään uhrinaan
viennyt.

Vapunpäivänä kävi Mrs Matti Aro
onnellisesti Saksassa, tuoden jerveen
pojan palleron kotinsa loks.

Kevät-töitä on jokainen yrittänyt
minkä on ilmoitta pystynyt tekemään
— peruna- ja multa kasvimaista on
jokaisen asunnon pihamaille ilmestynyt,
kunpa vaan ilmat olisit suotui-
sia, että saisimme näyttää edes seu-
kään verran kun kylvimme! !

Toivon hauskaa kesää kaikille raa-
tajaiskoille ja jatkuvan innoitusta
lehtemme toimittajalle ja avustajille.
OLGA.

VANCOUVER, B. C.

Vancouverin suomalaiset ovat nyt
olleen juhlatuulella, koska pistivät
"piknekin" pystyyn 27 p. toukokuuta,
aamulla klo 9 lähtivät Engelsbavin
ja saman päivän iltana näytettiin
kappale "Junula ja Tanula" uudel-
leen, joka esitettiin jo pari viikkoa
ennenkin, vaan silloin oli vähänpuo-
leisesti katsottu, mutta nyt sattui,
että Comoxen kämpältä tuli iso
"pöytä" suomalaisia kaupunkin ja he
halusivat nähdä yllämainitun
kappaleen ja siksi se esitettiin uu-
delleen.

Ja kukka-illatkin huvittomikun-
ta pari toimeksi 29 p. v. k. ja kun
ottaa huomioon, että tanssikin on

ollut kerran vain ja onpa kahdes-
tikin viikossa, niin eikö olekin muis-
tettu juhla?

Ja "fortsulain" aikana on ne om-
peluseuran suuret myyjäiset ja mul-
takin juhlaa koitetaan kovalla kii-
reellä valmistaa "fortsulain" ajaksi.
Aijotaan näytellä useampia kappalei-
ta siihen aikaan ja silloin juhliitaan
useampia päiviä. Toivotaan että kau-
punkiin tulee silloin käymään enem-
pi suomalaisia, ja jokainen ohjaa
matkansa nro 2:sen haalille ja ra-
hapussia ei saa silloin kotiin un-
hottaa, vaan pitää uhrata ropensa
yhteisen asian eteenpäin viemiseksi.
Se on meidän jokaisen vel-
vollisuus. Ilmoitus pannaan "To-
verin" sitä seuramalla saatto näh-
dä miten on julhat järjestetty mik-
sikin päiväksi.

Nyt kun saapui emäntiäkin useam-
pia Comoxesta tänne, niin toivon,
että saavutte ompeluseuran koko-
uksin suurilukuisena joukkona. Ko-
koukset ovat joka keskiviikko klo 2
j.p.p.

Toveri A. Koski, Salmon Arm'ista,
on kaupungissamme. Hän on maan-
nut kaupungin sairaalassa kaksi viik-
koa. Häneltä on otettu vasen silmä
pois, jonka hän oli loukannut työ-
maalla Silvertonissa. Kyllä se on
ikävää kun työlläistä kohtaa sel-
lainen onnettomuus, että silmään
meneettä. Silmää työlläinen tarvitsee
useamminkin kuin kaksi, sillä hänen
on tehtävä työtä niin vaarallisissa
paikoissa, että tarvitsee nähdä eteen
ja taakse yhtä aikaa.

Toveri Matti Saasta on myös kau-
pungin sairaalassa, vaan olen kuul-
lut, että hän pääsee pian pois sieltä,
ja tulee joukkoomme toimintaan.

Eläminen on hyvin kallista, vielä
hinta kohoaa huimavasti. Jauhot
(50 lb.) ovat maksaneet yli neljän
dollarin. On toivottavaa, että työllä-
iset tulevat aina vaan paremmin ym-
märtämään asemansa ja joukolla nou-
sevat tuulemaan tämän kurjan jär-
jestelmän poistamiseksi, että kerran
vielä meille työlläisille koittaisi
onnea alkua uus. Tulkaa ja ruvetkaa
osastoon kaikki, jotka ette vielä ole
nimeenne sinne antaneet, niin miehet
kun naisetkin, sillä yksilöinä me
emme voi mitään aikaansaada, mutta
yhteisillä voimilla on niin suuri voi-
ma, että se voi ilmeitä aikaansaada.
Toivon että naiset ovat hyvässä toi-
vossa myyjäisten suhteen, sillä niistä
tulee varmaan rahan osastollemme
joka onkin ahtaissa oloissa rahalli-
sesti. —KIRJEENVAIHTAJA.

Täyttäkää las-
tenne pyyntö

ELI IHANNELIITTO-TYÖ JA
LASTEN OPETUS.

(Jatk.)

Ihanneliittokokous.

Opetuksen antamista varten lae-
takoon lapset iljan ja kehityskannan
mukaan eri osastoihin, jolle kulle-
kin annetaan opetusta erikseen. Jos
opettajia on kylliksi, että kullekin
osastolle riittää oma opettajana se-
kä huoneita on saatavissa jokaiselle
yhtä aikaan, on paras antaa opetus
kaikille samaan aikaan. Siitä on se
etu, että opettajat voi aloittaa ja
lopettaa yhteislaululla. Ja muutenkin
on hauskaa, jos kaikki ihanneliitto-
laiset pääsevät kokoontumaan yht-
teen. Kun opettajia on riittävästi
voivat nämä vuorotella keskenään
eri osastoilla. Jos taas on huoneis-
ta tai opettajista puute, niin täytyy
tyytyä opettamaan kutakin osastoa
eri aikoina.

Ihanneliiton jako on ehkä paras toimit-
taa kolmeen osastoon. Silloin voi
saada ajatuksi samaan osastoon jo-
tenkin samalla kehitystasolla olevat
opilaat. Niinpä sopivat 10 ja 11
vuotiaat ensimmäiseen, 12 ja 13 vuot-
iaat toiseen ja 14 ja 15 vuotiaat
kolmanteen osastoon. Ikäjäko ei
tietysti ole yksin pätevä, vaan sopii
sillä ottaa lukuun opilaan kehitys-
kantakin. Missä rohoita on vähem-
män tai liiton jäsenluku pieni, siellä